

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum

Betreft: Maatregelen ter bestrijding van identiteitsfraude en fraude met toeslagen

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Kopie Voorschot 2
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Geachte voorzitter,

In het mondelinge vragenuur d.d. 23 april jl. zijn aan mij vragen gesteld over identiteitsfraude en fraude met toeslagen door Bulgaren. Ik heb bij die gelegenheid uw Kamer een brief toegezegd over het aanpakken van deze vorm van fraude. Namens het kabinet doe ik u hierbij deze brief toekomen. Het kabinet wil de volgende maatregelen nemen:

Inlichtingen

T
F @minfin.nl

Ons kenmerk

DGB/2013/2417 U

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

Geen uitbetaling voorschot bij vermoeden van (identiteits)fraude GBA/BSN

Een toeslagenvoorschot zal niet wordt uitbetaald als bij de inschrijving in de GBA, dan wel bij de afgifte van een BSN een vermoeden van (identiteits)fraude bestaat. Uitbetaling zal pas plaatsvinden nadat controle heeft plaatsgevonden door de gemeenten en/of de Belastingdienst.

Geen uitbetaling voorschot bij verhoogd risico op fraude met een toeslag

Een toeslagenvoorschot zal niet worden uitbetaald indien er een verhoogd risico bestaat op fraude met een toeslag. Uitbetaling zal pas plaatsvinden nadat de Belastingdienst/Toeslagen heeft vastgesteld dat aan alle voorwaarden voor het verkrijgen van een toeslag is voldaan.

Geen uitbetaling voorschot aan onbekende aanvrager

Een toeslagenvoorschot wordt niet toegekend in geval de aanvrager bij de Belastingdienst onbekend is. Onbekend wil zeggen dat de identiteit van de aanvrager voor de Belastingdienst nieuw is en er bij deze dienst geen inkomen of werkgever bekend is. De onbekende aanvrager kan pas na afloop van het toeslagjaar de toeslag krijgen.

Bovengenoemde korte termijn maatregelen sluiten fraude met toeslagen niet uit, maar werpen wel een drempel op. De burger zal mogelijk langer op een voorschot moeten wachten. De wettelijke termijn van het beslissen op een aanvraag zal worden verlengd van 8 weken naar 6 maanden.

Daarnaast overweegt het kabinet om op de langere termijn het toeslagensysteem anders vorm te geven. Daarbij sluit het kabinet geen optie uit. Gedacht wordt om de toeslagen:

- pas na afloop van het toeslagjaar uit te keren;
- niet langer uit te betalen aan de burger;
- te integreren met de uitgaven waarvoor ze ter compensatie in het leven zijn geroepen.

Het kabinet zal bij het uitwerken van deze varianten het advies van de Commissie Inkomstenbelasting en toeslagen (Cie Van Dijkhuizen) betrekken. Dit advies wordt dit voorjaar verwacht.

Toelichting

Op de korte termijn neemt het kabinet de volgende maatregelen.

1. Geen uitbetaling voorschot bij vermoeden van (identiteits)fraude GBA/BSN

Een toeslagenvoorschot is gebaseerd op persoonsgegevens uit de GBA. Of is gebaseerd op een BSN die door de Belastingdienst wordt verstrekt aan buitenlanders die minder dan 4 maanden gaan werken en belastingplichtig zijn. Een gemeente mag een inschrijving in het GBA en de Belastingdienst mag een afgifte van een BSN niet weigeren, indien voldaan is aan de wettelijke vereisten. Maar een gemeente of de Belastingdienst kan wel een vermoeden hebben dat er gefraudeerd gaat worden met de inschrijving in de GBA of met het BSN nummer. In die gevallen zal voortaan Belastingdienst/Toeslagen het voorschot niet uitbetalen. Dit vindt pas plaats nadat een volledige controle op de juistheid van de gegevens door de gemeente en of de Belastingdienst heeft plaatsgevonden. De gemeenten en de belastingdienst zijn momenteel in gesprek over het verscherpen van deze controles.

2. *Geen uitbetaling voorschot bij verhoogd risico op fraude met een toeslag*

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
DGB/2013/2417 U

Belastingdienst/Toeslagen maakt momenteel een inschatting welke aanvragen een verhoogd risico kennen op fraude. Dit geschiedt aan de hand van risicoprofielen. Aanvragen met een verhoogd risico worden intensiever gecontroleerd dan aanvragen met een laag risico. Belastingdienst/Toeslagen nodigt aanvragers met een verhoogd risico uit om naar de balie te komen voor de afhandeling van de aanvraag. Daarbij geldt het adagium: No show, no money".

De maatregel van het kabinet houdt in dat aanvragen met een hoog risico eerst worden gecontroleerd voordat tot uitbetaling van het voorschot wordt overgegaan. Daar kan enig tijd overheen gaan. De Belastingdienst/Toeslagen is namelijk afhankelijk van de snelheid waarmee derden gegevens kunnen aanleveren. Het betreft gegevens van zorgverzekeraars, verhuurders en kinderopvanginstellingen. Deze maatregel legt een aanzienlijk beslag op de controlecapaciteit van de Belastingdienst/Toeslagen.

3. *Geen uitbetaling voorschot aan onbekende aanvrager*

Een toeslagenvoorschot wordt niet toegekend in geval de aanvrager bij de Belastingdienst onbekend is. Onbekend wil zeggen dat de identiteit van de aanvrager voor de Belastingdienst nieuw is en er bij deze dienst geen inkomen of werkgever bekend is. De onbekende aanvrager kan pas na afloop van het toeslagjaar de toeslag krijgen.

Bovengenoemde korte termijn maatregelen leiden ertoe dat de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (AWIR) moet worden aangepast. De AWIR schrijft bijvoorbeeld voor dat binnen 8 weken beslist moet worden op een aanvraag voor een toeslagenvoorschot. De Belastingdienst/Toeslagen zal als gevolg van de eerste twee maatregelen meer tijd nodig hebben. Het kabinet stelt daarom voor om de behandeltermijn voor het beslissen op een voorschot van bij de Belastingdienst bekende aanvragers te verlengen van 8 weken naar 6 maanden.

Op de lange termijn denkt de

1. Toeslagen worden pas na afloop van een jaar toegekend en uitbetaald

- Zorgtoeslag: gecheckt kan dan worden met zekerheid of iemand zorgverzekerd is. Nu vindt deze check 4x per jaar plaats op basis van CVZ-gegevens. Maar iemand kan ook zorgverzekerd zijn en niet betalen. Daarom wordt voorgesteld ook de betaling van premies te controleren in deze optie.
- Huurtoeslag: de controle op adresgegevens kan nauwgezet plaatsvinden door gemeenten voorafgaand aan de toekenning van een toeslag.

- Controle op de KOT blijft ook bij deze systeemwijziging kwetsbaar v.w.b. de gewerkte uren. Wel duidelijk is of er daadwerkelijk opvang heeft plaatsgevonden op basis van de gegevens van instellingen. Kwetsbaar blijft de gastouderopvang voor gewerkte uren en afgenomen uren (*m.n. familieverbanden: oma vangt als gastouder via gastouderbureau de kleinkinderen op en ontvangt een vergoeding van het gastouderbureau*).

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
DGB/2013/2417 U

2. Toeslag niet meer uitbetalen aan de burger

- De burger wordt uit het proces van de toekenning van de financiële tegemoetkoming gehaald: de "geldpomp" naar de burger wordt uitgezet.
- De burger vraagt de toeslag nog wel aan, maar het geld wordt overgemaakt aan zorgverzekeraar, verhuurder en kinderopvanginstelling.
- Er komt een landelijk register met daarin de rekeningnummers van de zorgverzekeraars, de verhuurders en de kinderopvanginstellingen aan wie de toeslag wordt overgemaakt.
- De zorgverzekeraar, verhuurder en kinderopvanginstelling worden naast de burger financieel aansprakelijk voor een juiste aanvraag.

3. Toeslagen integreren met de uitgaven waarvoor ze ter compensatie in het leven zijn geroepen (dus afschaffen toeslagen).

- De huur- zorg en kinderopvangtoeslag worden geïntegreerd met bestaande geldstromen en arrangementen
- Dit betekent dat het budget gemoeid met de zorgtoeslag, huurtoeslag en kinderopvangtoeslag rechtstreeks gaat naar de zorgverzekeraar, de verhuurder en de kinderopvanginstellingen
- De vraag (de burger) wordt niet langer gefinancierd maar het aanbod.
- De toeslagen worden uitgevoerd door marktpartijen als verhuurders en verzekeraars. De rol van de Belastingdienst beperkt zich daarbij tot het verstrekken van inkomensgegevens.
- Voordeel: in deze beleidsoptie hebben burgers niet langer te maken twee verschillende instanties voor de uitvoering van de regeling en de toeslag.

Voordeel: de burger heeft geen mogelijkheid meer om te frauderen; het risico op fraude verschuift naar de zorgverzekeraars, de verhuurders en de kinderopvanginstellingen. Zij kunnen gemakkelijker hun klantengroep controleren.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Ons kenmerk
DGB/2013/2417 U

mr. drs. F.H.H. Weekers